

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ ДРУКАРСТВА

Кафедра суспільно-гуманітарних наук та фізичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з навчально-виховної роботи
Угрин Я. М.
«22» вересня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

(код і назва навчальної дисципліни)

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ третій (освітньо-науковий)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ доктор філософії
(назва ступеня вищої освіти)

галузь знань 18 Виробництво та технології
(шифр і назва)

спеціальність 186 Видавництво та поліграфія
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

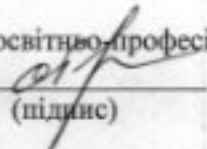
вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

мова викладання українська

Львів – 2022 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Педагогічна практика»
для третього освітньо-наукового рівня докторів філософії спеціальності 186 «Видавництво
та поліграфія»

Затверджена гарантом освітньо-професійної програми «Видавництво та поліграфія»

(підпис)

С.Ф.Гавенко
(ініціали та прізвище)

Розробник(и):
професор, д-р. педагог. наук, професор, професор кафедри СГН та ФВ
Микитюк О.М.,

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри суспільно-гуманітарних наук
та фізичного виховання

Протокол №1 від «01» вересня 2022 року

Завідувач кафедри СГН та ФВ
(назва кафедри)

(підпис)

А.М.Зачепа
(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні Вченої Ради комісія ВНЗ

Протокол № 2/730 від «22» вересня 2022 року

Опис практики

Галузь знань, ступінь

Ступінь: доктор філософії

Галузь знань, спеціальності 186 Видавництво та поліграфія
ступінь «Доктор філософії»

(шифр і назва)

Характеристика практики:

Нормативна

Кількість кредитів – 2

Загальна кількість годин – 60

Вид контролю: залік

Передбачає 60 год. самостійної роботи.

Програмні результати навчання

Відповідно до освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії передбачає вивчення «Педагогічна практика» сприяє формуванню загальних та фахових компетентностей та програмних результатів навчання.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою педагогічної практики є підготовка аспірантів до: виконання обов'язків викладача вищого навчального закладу; організації навчально-виховного процесу у ЗВО та професійної освіти.

Педагогічна практика займає важливе місце в системі професійної підготовки як органічна частина навчального процесу. Під час практики аспіранти вчаться самостійно й творчо застосовувати теоретичні знання, через особистий досвід оволодівають уміннями й формують навички педагогічно – виховної роботи. У ході практики створюються умови для синтезування набутих знань. Поряд із застосуванням теоретичних знань під час педагогічної практики аспіранти набувають також вміння, джерелом яких є їх власна діяльність.

Основними завданнями вивчення дисципліни є

- навчання організації навчально-виховного процесу у вищій школі, налагоджування взаємодії на засадах суб'єкт-суб'єктного відношення до студентів, застосування сучасних технологій, методів, форм, засобів навчання і виховання; ознайомлення зі змістом та функціями професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, сутнісними характеристиками його професіограми;
- підготовка до виконання функцій викладача вищої школи під час проходження асистентської практики у ЗВО;

У результаті навчання здобувач ступеня доктора філософії набуде компетентностей:

- загальні компетентності:

- здатність описувати об'єкти та процеси на основі здобутих знань і розуміння широкого кола психолого-педагогічних питань; критично мислити, адаптуватися до суспільних змін та викликів; використовувати набутий особистісно-професійний досвід для вирішення фахових та життєвих ситуацій; до аналізу міждисциплінарних явищ та процесів;

- здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії, ефективної комунікації, виконання професійних завдань усного, писемного мовлення; володіння монологічними та діалогічними формами спілкування; конструктивного вирішення конфліктних ситуацій; участі у різних видах професійно-педагогічного спілкування; встановлення продуктивних зв'язків з людьми щодо обміну досвідом (емоційним, соціальним, практичним тощо), виявлення емпатії, поваги до індивідуальних особливостей інших людей; здатність спілкуватися іноземною мовою; користуватися іншомовними інформаційними ресурсами;

- здатність до рефлексії власного освітнього та професійного досвіду; критичної оцінки результатів діяльності; готовність до постійного саморозвитку та самовдосконалення; прояв допитливості, пізнавального інтересу, розуміння способів їх реалізації у процесі самонавчання; здатність до реалізації власного аксіологічного потенціалу;

- фахові компетентності:

- здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти та в реальному секторі економіки на основі застосування основ педагогіки та психології і компетентнісного підходу з використанням результатів власних наукових досліджень і практичних кейсів.

- здатність до самоудосконалення і самоорганізації та забезпечення реалізації принципів перманентності самостійного здобування наукових і практичних знань у сфері економіки

Програмні результати вивчення:

Будуть набуті програмні результати навчання, які передбачають:

У результаті здобувач освіти повинен знати:

- зміст і напрями діяльності викладача вищого навчального закладу;
- новітні наукові досягнення в галузі методики навчання;
- психолого-педагогічні завдання та форми діяльності викладача;
- особливості методичної діяльності викладача;
- сучасні освітні технології;
- особливості розробки, проведення та аналізу занять (лекцій, семінарських, практичних і лабораторних занять тощо);
- напрями професійної самоосвіти, особистісного зростання;

вміти:

- проектувати, організовувати й аналізувати викладацьку діяльність;

- використовувати форми, методи і засоби навчання, нові педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології

- розробляти і проводити різні за формою навчання заняття;

- використовувати прийоми педагогічної техніки

- забезпечувати взаємодію між суб'єктами освітнього процесу

володіти:

- основними елементами педагогічної техніки та мовленнєвою культурою; риторичною, ораторською майстерністю;

- методикою організації аудиторної та позааудиторної роботи студентів

- навичками самоосвіти та самовдосконалення

Інформаційний обсяг практики

Навчально-методична робота в системі педагогічної діяльності викладача. Особливості організації навчально-методичної роботи викладача. Значення передового педагогічного досвіду у викладацькій практиці. Організація самоосвітньої діяльності усередині глобального інформаційного простору. Місце методичної роботи в системі діяльності викладача. Форми методичної роботи у закладі вищої освіти. Нормативні документи, які визначають та регулюють викладацьку діяльність. Взаємозалежність між навчальним планом, робочою програмою та підручниками.

Професійна педагогічна діяльність викладача вищої школи. Педагогічна культура викладача вищих професійних закладів освіти. Напрями та функції професійної педагогічної діяльності. Гуманістична природа й творчий характер праці педагога. Професійні та особистісні якості викладача закладів вищої освіти. Функції педагогічної діяльності викладача.

Формування педагогічної майстерності викладача ЗВО.

Сутність педагогічної майстерності викладача вищої школи. Компоненти педагогічної майстерності викладача та шляхи їх формування. Методи дослідження особистості викладача та самодіагностика. Роль акторських здібностей у педагогічній діяльності.

Імідж викладача. Сутнісна характеристика іміджу викладача ЗВО. Шляхи формування зовнішнього образу викладача. Професійне портфоліо викладача. Культура спілкування та культура мовлення викладача. Стилi педагогічного спілкування.

Принципи і прийоми педагогічної техніки. Педагогічна техніка як компонент педагогічної майстерності викладача. Складові педагогічної техніки (зовнішній вигляд викладача, техніка мови, техніка міміки, жестів, пантоміміки, психотехніка). Підготовка майбутніх викладачів до інтерактивної взаємодії в освітньому процесі. Саморозвиток особистості і саморегуляція діяльності педагога. Психотехніка як засіб саморегуляції.

Зміст педагогічної практики.

- 1. Підготовка доповіді на тему: «Теоретичні та методичні засади педагогічної інноватики» – (максимальна кількість - 20 балів).
- 2. Підготовка плану-конспекту або лекції чи практичного, семінарського, лабораторного заняття з обраної теми – максимальна кількість - 30 балів).
- 3. Розробка мультимедійної презентації як додаток до плану-конспекту - (максимальна кількість - 10 балів).

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формат курсу

Самостійна робота передбачає виконання завдань практичного характеру, передбачених програмою курсу.

Організація навчального процесу передбачає дотримання вимог академічної доброчесності. Письмові роботи аспірантів повинні відображати їх власні міркування, результати здійснених ними досліджень. Порушеннями академічної доброчесності під час вивчення дисципліни вважаються: академічний плагіат, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її незарахування викладачем.

Навчальна діяльність аспіранта-практиканта

- планування власної викладацької діяльності, підготовка до занять;
- проведення різних видів навчальних занять (очна чи дистанційна форма, проведення або лекцій чи семінарських, практичних занять, воркшопів, майстер-класів) за розкладом у закріпленій академічній групі;
- проведення психолого-педагогічного аналізу відвіданих занять;
- виготовлення роздавального дидактичного матеріалу;
- перевірка письмових робіт студентів;
- проведення консультацій для студентів.

Методична діяльність аспіранта-практиканта

- ознайомлення аспірантів з особливостями організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі (ознайомлення з освітньо-кваліфікаційною характеристикою фахівця, навчальним планом, розкладом занять, можливістю проведення занять дистанційно тощо);
- ознайомлення зі змістом освіти з обраного фаху (навчальні програми з дисциплін та робочі програми з навчальних дисциплін, підручники, посібники, методичні рекомендації, презентації, дистанційне навчання);
- участь аспірантів у засіданнях кафедр, в роботі семінарів викладачів тощо;

- 7
- відвідування та аналіз занять викладачів кафедри та аспірантів-практикантів.

Виховна діяльність аспіранта-практиканта

- ознайомлення з організацією виховної роботи в університеті;
- ознайомлення з комплексним планом організаційно-виховної роботи в університеті, планом виховної роботи на факультеті, в академічній групі;
- ознайомлення з особливостями виконання обов'язків куратора академічної групи;
- відвідання та аналіз виховних заходів, що проводять інші аспіранти-практиканти;

Завдання для самостійної роботи здобувачів

- 1. Підготовка доповіді на тему: «Теоретичні та методичні засади педагогічної інноватики».
- 2. Підготовка плану-конспекту лекції або семінарського чи лабораторного заняття з обраної теми.
- 3. Розробка мультимедійної презентації з обраної теми .

Звіт

- У кінці практики аспіранти подають такі звітні документи:
- 1. Письмовий звіт (у довільній формі), де розкривається зміст виконаної роботи, висловлюються побажання, пропозиції щодо покращення умов, змісту та ін. проходження практики.
- 2. Характеристика з місця практики, завірена підписом керівника практики від бази практики (кафедри, де закріплений аспірант) .
- 3. Усі виконані завдання самостійної роботи.

Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

- Поточний контроль з проходження педагогічної практики (самостійної роботи) сумарно складає 60 балів. (ПК). Шкала оцінювання для самостійної роботи здобувачів наступна:

- 1. Підготовка доповіді на тему: «Теоретичні та методичні засади педагогічної інноватики» – (максимальна кількість - 20 балів).
- 2. Підготовка плану-конспекту або лекції чи практичного, семінарського, лабораторного заняття з обраної теми – максимальна кількість - 30 балів).
- 3. Розробка мультимедійної презентації як додаток до плану-конспекту - (максимальна кількість - 10 балів).

Євристична підсумкова бесіда щодо володіння сумою практичних знань, умінь та навичок і набутих компетентностей проходить у формі невимушеної, дружньої розмови паралельно з здачею звітних документів і сумарно оцінюється до 40 балів.

До євристичної підсумкової бесіди допускаються здобувачі освіти, які виконали всі види самостійної роботи, які перераховані вище, що передбачених, та при завершенні педагогічної практики набрали кількість балів, не меншу за мінімальну кількість. Мінімальна кількість балів – 50 балів.

Отже, максимальна кількість балів за підсумкову євристичну бесіду і оформлені щоденник практики і письмовий звіт становить 40 балів.. Сумарно, загальний максимальний рейтинг оцінювання здобувача не перевищує 100 балів за педагогічну практику.

Заохочувальні (додаткові) бали: виконання індивідуального наукового завдання, участь в конкурсах, студентських наукових конференціях – до 10 балів.

Рекомендована література

1. Основна 1. Класифікатор професій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://buhgalter911.com/res/spravochniki/klassifikprofessiy.aspx>.
2. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
3. Про вищу освіту Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
4. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України Наказ Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93 (зі змінами) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>
5. Про Методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах. Лист Міністерства освіти і науки України від 26.02.2010 № 1/9-119 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ru.osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/6810/.
6. Caena F. Literature review Teachers' core competences: requirements and development // F. Caena [Electronic resource]. – Access mode : https://ec.europa.eu/assets/eac/education/experts-groups/2011-2013/teacher/teacher-competences_en.pdf.
7. ESG [Electronic resource]. – Access mode : http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
8. Identifying Transferable Skills and Competences to Enhance Early Career Researchers Employability and Competitiveness [Electronic resource]. – Access mode : <http://eurodoc.net/skills-report-2018.pdf>.

- 9. Національний глосарій 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf. 16
- 10. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
- 11. Tuning Educational Structures in Europe [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.

Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; виконання індивідуальних завдань.

Рекомендована література

- 1. *Алексюк А.М.* Педагогіка вищої освіти України. Курс лекцій: модульне навчання: Навч. посіб. – К.: ІСДО, 1993.
- 2. *Алексюк А.М.* Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник для студ., асп. та мол. викл. ВНЗ. – К.: Либідь, 1998.
- 3. *Андрущенко В.* Основні тенденції розвитку вищої освіти на рубежі століть // Вища освіта України. – 2001. – № 1. – С. 11 – 17.
- 4. *Артемова Л.В.* Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. – К.: Кондор, 2008.
- 16. *Болюбаши Я.Я.* Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. – К.: ВВП «Компас», 1997.
- 6. *Ортинський В. Л.* Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / В.Л. Ортинський - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 471 с.
- 7. Педагогіка і психологія вищої школи :навчальний посібник для магістрантів та аспірантів аграрних ВНЗ /О.Ф. Євсюков ... [та ін.]. - Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2014. - 263 с.
- 8. *Подольак Л.Г.* Психологія вищої школи: Підручник / Л.Г. Подольак, В.І. Юрченко. - 3-тє вид., випр. і доп. - К.: Каравела, 2011. - 360с.
- 9. *Чернілевський Д.В.* Педагогіка та психологія вищої школи: Навч. Посібник / Д.В.Чернілевський, М.І.Томчук. - Вінниця: Вінницький соціально-економічний ін-т ун-ту «Україна», 2006. - 402 с.

Інформаційні ресурси

- 1. Бібліотечно-інформаційні ресурси — книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНАУ, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

- Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2; тел. 274-43-72.
- Львівська обласна наукова бібліотека, проспект Шевченка, 13; тел. 274-02-26.
- Наукова бібліотека ЛНУ ім. І. Франка, метод. відділ, вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41.
- Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а; тел. 272-05-81.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:

Базова та допоміжна література розміщена в електронній бібліотеці на інтернет-ресурсі: www.psytopos.lviv.ua

<http://psylib.kiev.ua/>;

www.psychology.net.ru;

<http://lib.pu.if.ua>

– Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.

<http://www.pu.if.ua/depart/PedagogicalPsychology/ua/4228/> - кафедра педагогічної та вікової психології.

3. <http://www.nbuv.gov.ua/>- Національна бібліотека України ім. В. І.

Вернадського. 4. <http://hklib.npu.edu.ua/>- Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.

5. <http://www.koob.ua/> - електронна бібліотека «Куб».

6. <http://upsihologa.com.ua/>- портал професійних психологів України «У психолога»

7/Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном [Електронний ресурс].

– Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/>

8. Освітній проєкт ІНТЕРШКОЛА [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://is4all.in.ua/>